

bb 23. újra befagyott a balaton

vid j szb fm

1965. február 7.

vasárnapra ismét befagyott a balaton jégpáncélja, amely mindössze két-három napig volt összefüggő, s a múlt héten teljesen elolvadt. a hétvége hidegebb időjárásának hatására másodszor is beállt a jég a tavon. vasárnap a partmenti szegélyeken néhol már 5-6 centis volt a jégkéreg, s csak egy-két helyen lehet látni vízfoltokat.

a balatoni nádaratók, a jégvágók és a téli sport kedvelői türelmetlenül várják, hogy megerősödjék, vastagodjék a jég, hogy a következő hetekben kinasználhassák a téli balaton nyújtotta lehetőségeket. /mti/

--

bb 24. nuszonyt észak-dunántuli képzőművész kiállítása pécssett

vid j szb fm

1965. február 7.

vasárnap 25 észak-dunántuli képzőművész 50 alkotásából nyílt kiállítás pécssett. a tárlat fejér, komárom, győr-sopron megye festőinek, grafikusainak és szobrászainak alkotásait mutatja be. tájképek, munkaábrázolások, csendéletek, portrék tanúsítják a témaválasztás és a stílusirányzatok gazdagságát. /mti/

--

bb 25. banda ede

k ol/tr szb fm

1965. február 7.

gordonkaművész, a Liszt Ferenc zenei főiskola tanára vasárnap Schumann szülővárosában, az ndk-beli Zwickauban utazott. a helybeli zenekar koncertjén, Storch zeneigazgató vezényletével Schumann: Gordonkaverseny című művét tolmácsolja. /mti/

--

vége.

17.48/- szb 17.55

-10-

Me

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1965. február 8.

bb 1. delegációcsere - kiállítások Magyarországon és az ndk-ban - megállapodás a népfrent és a demokratikus németország nemzeti frontja között

i di/gg/m/zs

1965. február 8.

szorosabbra fűzik a nazafias népfrent és a demokratikus németország nemzeti frontjának kapcsolatait. az erről aláírt megállapodás kimondja, hogy már az idén mind hazánkban, mind a német demokratikus köztársaságban széleskörű baráti összejövetelek - estek, találkozók, gyűlések, élménybeszámolók, stb. - sorozatán ismertetik a két nép életét, kulturáját, s munkájának eredményeit. a jelentősebb rendezvényekre meghívják az ndk budapesti és a magyar népköztársaság berlini nagykövetségének képviselőit. a két fővárosban, a jelentősebb ipari és kulturális központokban évenként két-két kiállításon emlékeznek meg egymás nemzeti ünnepeiről, s adnak képet a politikai, gazdasági és kulturális élet rangosabb eseményeiről, eredményeiről. a fényképekből és más dokumentumokból összeállított gyűjteményeket országjáró körúton is bemutatják.

rendszeresebbé teszik a két mozgalom tapasztalatcseréjét is. időről-időre tájékoztatják egymást a tervekről, a nagyobb jelentőségű kezdeményezésekről, illetve akciókról. a kiadványok és dokumentumok állandó cseréjével egyidejűleg az eddignél jobban kiaknazzák a személyes kapcsolatok különböző formáit is. időről-időre találkoznak majd a két mozgalom vezetői és aktivistái is, akik előadásokat tartanak mozgalmuk tevékenységéről, beszámolnak a békes építőmunka eredményeiről és terveiről. a megállapodás szerint a következő hónapokban népfrent-delegáció látogat a német demokratikus köztársaságba, s budapestre érkezik a demokratikus németország nemzeti frontjának küldöttsége.

/folyt.köv./

- 1 -

Me

bb 1. /delegációcsere ... 1. folyt./ m

a nazafias népfrent országos tanácsánál elmondták az mti munkatársának, hogy a közeljövőben a csehszlovák nemzeti front vezetőivel is tárgyalásokat folytatnak a kapcsolatok bővítéséről.
/mti/

...-

bb 2. magyar és szovjet katonaművészek közös műsora a 20 éve felszabadult budapest köszöntésére

i vt/gk/m/zs

1965. február 8.

az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet csapatok művészegyüttese és a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese közös műsorral köszönti budapest felszabadulásának 20. évfordulóját. a mintegy kétórás műsort, amelyet magyar és szovjet szerzők műveiből - énekkari számokból és tánc-kompozíciókból - állítottak össze, február 10-én mutatják be először a katonaművészek rákoskeresztúron, a dózsa györgy művelődési házában. 11-én az ikarus-gyár művelődési házában, 12-én pedig a szakszervezetek fehérvári uti művelődési otthonában lépnek föl a szovjet és a magyar katonaművészek.

február 13-án, a főváros felszabadulásának évfordulóján, a magyar néphadsereg központi klubjában lép színpadra közös ünnepi produkciójával a két együttes. a kórusok tolmácsolásában fölcsendül majd egyebek közt horváth jeno: szép budapest-je, karavajcsuk katonadala, lóránt istván: a párttal, a néppel, és felcman: dunai tájak című szerzeménye. a magyar együttes tánckara a szimfonikus zenekar kíséretével adja elő vadasi tiber táncjátékát, a „két randevu,-t. az első rész befejezéseként a szovjet táncosok mutatják be a „vetélkedő,- című kompozíciót.

a második részben a néphadsereg művészegyüttesének férfikara adja elő pódör béla és sergej danyilov: földog, új budapest című dalát. a szovjet együttes táncosai zenekari kísérettel belorusz népi táncokat mutatnak be. az ünnepi műsor zárószáma szmirnov - vadasi nagy sikerű szerzeménye, a „barátság tánca,-, amelyet ezután szovjet és magyar katonaművészek közös produkciójaként láthat a közönség. /mti/

...-

- 2 -

me

bb 4. budapest közkedvelt művészek, sportolóinak műsora - versek a felszabadulásról - dal az erzsébet-nidről - a magyar rádió és a televízió ünnepi programja

i s/gg/m/fm

1965. február 8.

február 13-án, budapest felszabadulási évforduló-jának estéjén a magyar rádió és a televízió ünnepi műsort sugároz. a magyar rádió szombaton 19 órai kezdettel cigány györgy, sediánszky jános és szentkúti pál „drága, szép budapest,- című, szórakoztató zenés műsorát sugározza a kossuth adón. a pohárköszöntők után a budapestiek közkedvelt művészei, sportolói szólnak élményeikről, visszaemlékezéseikről. többek között fényes szabócs zeneszerző, mátrai betegn béla újságíró, lászló margit operaénekesnő, szabó csilla zongoraművész, petrovics emil zeneszerző, orosz adél és róna viktor, a magyar állami operaház balett-művészei, psota irén színművész, rátonyi róbert, az operettszínház tagja, korda györgyi és vásárhelyi pál jégtáncosok, törőcsik mari, és bodrogi gyula, a népszerű színésznázaspár, valamint sipos tamás és szépesi györgy, a magyar rádió munkatársai szerepelnek a rádióban. a műsorban elhangzanak mesternázi lajos, földényi ervin, rátonyi róbert, szilágyi györgy és tabi lászló írásai.

ugyanezen a napon budapest felszabadulásáról emlékezik meg a magyar televízió népszerű „napló,- című műsora is, majd irodalmi és zenei összeállítást sugároznak. a „budapest najnala,- című irodalmi műsorban többek között elhangzanak józsef attila és vas istván versei. az ostromlott város, a hidak pusztulásának szomorú emlékét illyés gyula versei idézik. a felszabadulásról timár györgy verse szól, majd az ujjászülető életet tornai józsef költeménye illusztrálja. a város mai hétköznapjait csanádi imre és vészi endre írásai idézik. a műsorban közreműködik berek kati, gobbi hilda, bitskey tiber, latinovits zoltán, mécs károly és nagy attila. rendező: sándor jános.

szononokkal, dalokkal emlékezik a felszabadulásra a „dalok a városról,- című zenei összeállítás. több olyan szerzemény is elhangzik, amelyet eddig még nem sugároztak. szononokat és dalokat hallunk majd az újjáépített erzsébet nidről, a város lakóiról, öregekről és fiatalokról, pestről és budáról. az előadók között szerepel lehoczky zsuzsa, csákányi lászló, zsolnai nédi és soós szabó edit.
/mti/

...-

- 3 -

me

bb 3. a közelgő tavasz újabb jele: költenek a gerlek pécsett

vid/ká/tr/m/

1965. február 8.

niába fagy hajnalonként, a madarak már bizonyosan érzik, hogy közel van a tavasz. erre mutat, hogy pécsett már költenek a bal-káni gerlek. a nagyváradi utca 11. szám alatti ház udvarában álló óriási diófán készített fészket egy gerlepár. néhány nappal ezelőtt két tojást raktak a fészkekbe és azóta felváltva ül rajtuk a hím, illetve a nőstény madár. ritkaság az ilyen korai költés, hiszen legalább egy hónappal megelőzték társaikat. a fészkek nincs védve a hideg északi szélétől, a bátor kis madaraknak és a leendő fiókáiknak tehát sokat kell még fájniuk a meleg idő megérkeztéig. a ház lakói pártfogásukba vették a gerlepárt és bőségesen táplálják. /mti/

bb 5. új üzletházak budapesten

i ni/gg/m/zs

1965. február 8.

a budapesti kereskedelmi szervek a főváros ellátatlan területein folytatják a napi fogyasztási cikkek árusító üzletházak építését. az idén három élelmiszer- és egy iparcikk-üzletház nyílik a külső kerületekben, öt hasonló egység építését pedig ebben az évben megkezdik. /mti/

bb 8. a felszabadulás évfordulóján megnyílik a legnagyobb budapesti nyilvános könyvtár az üllői uti lakótelepen

i áe/tné/m/fm

1965. február 8.

budapest felszabadulásának 20. évfordulóján, február 13-án, az üllői uti lakótelepen megkezdte működését a főváros legszebb nyilvános könyvtára. az új városnegyedben megnyíló új intézmény egyúttal a legnagyobb is a szabó ervin könyvtár hálózatában. nemcsak a felnőtteknek, hanem a gyermekeknek is önálló könyvtárunk lesz itt, ahol szabadon válogathatnak a több ezer kötetnyi olvasnivalóban.

új, önálló gyermekkönyvtár nyílik ugyanezen a napon³/somogyi béla utcában is. ezekkel együtt már 32 önálló intézmény gondoskodik majd a fővárosban a legifjabb olvasók kiszolgálásáról. /mti/

- 4 -

me

bb 6. bővítik a gyermekélelmezési konyhákat

i ni/gg/m/zs

1965. február 8.

a gyermekélelmezés bővítésére tíz iskola konyháját korszerűsítik, s az étkezési létszámot 6300 adaggal növelik. az átalakítási munkákat a tervek szerint a szeptemberi tanévnnyitá-
ig befejezik. /mti/

bb 7. hatvan centiméter hosszú fekete viperát fogtak a baláta-tó környékén

vid/ká/tr/m

1965. február 8.

emberemlékezet óta nem volt példa arra, hogy a baláta tó környékén élő fekete viperák a téli időszakban elbujtak volna. ősszel ugyanis a vipera alvóra tér és csak a tavasz végén jön ismét elő rejték helyéről. a januárvégi rendkívül enyhe, napos, tavaszias időjárás azonban több mérges hullót felébresztett téli állmából. szászi endre, a kaszópusztai erdészet közismert vipera-
vadásza, szolgálat közben váratlanul egy jól megtermett, hatvan centiméter hosszúságú fekete viperára bukkant. a menekülő állatot sikerült kézrekerítenie és hazaszállítania. /mti/

bb 9. turák az egykori partizánharcok színhelyére

i di/hné/m/zs

1965. február 8.

a felszabadulás 20. évfordulójára készülődő 5. kerületi ifjú kommunisták elhatározták, hogy a következő hetekben, hónapokban országjáró turák programjában felkeresik a két évtizeddel ezelőtti legjelentősebb budapesti és vidéki partizánharcok színhelyét. meghívják összejöveteleikre az ellenállási mozgalom egykori résztvevőit, s felkérlik őket, hogy számoljanak be helytállásuk, küzdelmeik epizódjairól, történetéről. a kerület hivatalában, intézményeiben és üzemeiben február első felében ünnepi kisz taggyűlések sorozatán is megemlékeznek a főváros felszabadulásának jubileumáról. /mti/

- 5 -

me

bb. 10. „Légvonat-per,, a fővárosi bíróság előtt - kártérítésre kötelezték a vállalatot

1 bc/gk/gy/zs

1965. február 8.

kártérítés megítélését kérte a bíróságtól a konverta egyenirányítógyár egyik nődolgozója. keresetében előadta: a vállalatnál munkaasztalát úgy helyezték el, hogy négy oldalról is huzatot kaphatott. asztala ugyanis a helyiség közepén állt, s akár az ablakokat, akár a bejárati vagy a szomszédos szobákba vezető ajtókat nyitották ki, illetve tartották nyitva, Légvonat keletkezett. ráadásul a télen rendszerint túlfűtött helyiségben többen dohányoztak és sűrűn szellőztettek. az asszony ismételtén kérte: vagy ne nyissák ki az ablakot, vagy helyezték át az asztalát, de eredménytelenül. egy alkalommal, amikor osztályvezetője nyitotta rá az ablakot, s kérésére sem csukta be, összetűzés támadt köztük, s az asszony felmondta a munkaviszonyát.

pár nap múlva arcidegzsárával betegállományba került. rendszeresen kezelésre kellett járnia, s kétszer meg is operálták. betegsége miatt több mint két évig nem dolgozhatott, s ezért az erre az időre eső elvesztett munkabérének megtérítését kérte.

az ügyvel fellebbezés folytán a fővárosi bíróság foglalkozott, s ítéletében megállapította a vállalat kártérítési felelősségét. a munka törvénykönyv rendelkezései alapján rámutatott: a munkáltató köteles olyan munkafeltételekről gondoskodni, amelyek megvédik a dolgozó életét, testi épségét és egészségét a munkavégzéssel kapcsolatban felmerülő veszélyektől és ártalmaktól. ide tartoznak olyan egyéni jellegű intézkedések is, amelyek a dolgozó egyéni adottságainak megfelelően szüntetik meg az egészségre káros hatásokat. a vállalat nem gondoskodott arról, hogy az asszonyt közvetlenül és tartósan ne érje a hideg léghuzat. a munkahely és a betegség közötti összefüggés nagy valószínűséggel jutott kifejezésre az egészségügyi tudományos tanácsnak az ügyben adott szakvéleményében is. a kártérítés összegszerűségének megállapításához további tisztázás szükséges, ezért a fővárosi bíróság az ügyet visszautalta az elsőfoku bírósághoz. /mt1/

8. 10/-n

855
P-e

..

-6-

le

bb. 11. a másodperc százezredrészei alatt mér a kfkj új műszere

1 tz/gg/gy/vg

1965. február 8.

a központi fizikai kutató intézetben gyakran birkóznak olyan feladatokkal, amelyeknek a megoldása csak sokmillió megfigyelés, mérés és a mért adatok feldolgozása útján lehetséges. a vizsgált jelenségek nagy része fénysebességet játszódik le. a mért értékek viszont csak pontosan regisztrálva, különböző szempontok szerint csoportosítva, egymással és más adatokkal összehasonlítva használhatók, s így is csak emberi, vagy gépi feldolgozásra alkalmas formában.

erre a feladatra fejlesztették ki az intézet kutatói a 256 csatornás analízátort. mérni lehet vele - néhány századmásodperces sebességgel - minden olyan jelenséget, ami valamilyen módon elektromos jellel alakítható át. mérőműszerén kívül osztályozó és tároló egysége, valamint az eredmények feljegyzésére szolgáló író, illetve kártya-, vagy szalaglyukasztó berendezése is van.

ez az analízátor - amely egyébként csupán egy kialakítandó nagy család első tagja - a csatornák számának megfelelően 256 csoportba tudja osztályozni a mért jelenségeket, de dolgoznak már a 4 096 csatornás „családtagon,, is, amely tehát tizenhatszor finomabb osztályozásra lesz képes.

ez a berendezés - akárcsak a család később „születendő,, tagjai - nemcsak a kísérleti fizikában használható, hanem általában a nukleáris technikában, valamint az élettani és orvostudományi kutatások, sőt az ipar számos területén is. /mt1/

bb. 12. a lipcsei vásár 21 szakkiállításán mutatja be külkereskedelmünk a magyar árukat

1 sz/tné/gy/vg

1965. február 8.

az elmúlt napokban a masped csepeli és nyugati-pályaudvari raktáraiban 30 vagon olyan áru gyűlt össze, amely a február végén megnyitandó jubileumi lipcsei vásáron képviseli majd a magyar ipart. az üzemek többnyire gépeket, műszereket, járműveket küldenek európa idei első nagy kereskedelmi találkozójára. /folyt. köv./

78. 15/-n

-7-

855
P-e

le

bb. 12. / a lipcsei vásár.... 1. folyt./ gy

a lipcsei vásárra az idén ünnepi jelleggel kölcsönöz a kerek évforduló, ugyanis nyolcszázadik éve vándorolnak rendszeresen a kereskedők ebbe a városba, hogy kicseréljék áruikat. a jubileumi vásár igen nagyszabásúnak ígérkezik.

a vásárlátogatók ezuttal 21 szakosított kiállításon találkozhatnak a magyar ipar készítményeivel. a magyar külkereskedelem vezetői úgy döntöttek, hogy a vásár szakosított jellegének megfelelően most nem kollektív magyar kiállítást rendeznek, hanem a közvetlen nemzetközi összehasonlításra alkalmas adó szakosított bemutatókon tárják az érdeklődők elé a magyar termékeket. a vásáron való részvételnek ez a módja még nagyobb felelősséget jelent iparunknak, viszont a külföldi kereskedőknek megkönnyíti a tárgyalásokat, illetve azt, hogy egy-egy gyártmánycsoportban behatóbban tanulmányozzák a magyar kiállítási anyagot.

a 21 szakosított kiállításunk közül 8 a város központjában levő vásárházakban, 13 pedig a technische-messe-n, az ipari felszerelések, a beruházási javak nagykiterjedésű vásártéren lesz. részt veszünk a szerszámgyártás kiállításán, a híradástechnikai berendezések, valamint a finommechanikai és optikai cikkek bemutatóján is. az élelmiszeripari gépek bemutatójára a komplex vállalat husipari berendezéseket, a transelektro vendéglátóipari és háztartási gépeket küld. az elektrotechnika pavilonjában a tungstram önállóan is jelentkezik, de ugyanitt egy másik árucsoportban állítsák ki a transelektro erősáramu berendezéseit is. a különböző szakkiállításokon megismerkedhetnek a látogatók a magyar ipar néhány érdekes újdonságával, köztük a kábelgyártásnál használható légpárnás gyorssodróval, egy műanyagipari gépsorral, a konfekcióipar számára szükséges új gőzvasalópréssel, a heller-forgó-féle találmánnyal. a vegyipari kiállításon vállalatunk berendeznek majd egy elektrostatikus festőfülkét, hogy a gyakorlatban mutassák be az új eljárást. a technikai vásár szabad területén a járművek sorában a magyar gyártmányok közül a k-180-as ikerbusz, hűtőkocsi, tehergépkocsi, dömpér, vasúti személykocsi és garázsfelszerelés kap helyet.

a magyar kereskedelmi kamara szakemberei, egy tárgyalóközpontról is gondoskodnak, ahol a magyar külkereskedelmi vállalatok képviselői fogadják majd a külföldi üzletfeleiket.

a masped raktáraiban már hozzáláttak a magyar kiállítási anyag csomagolásához, hogy a közeli napokban eljuttassák azokat lipcsébe, a vásár színe helyére./mti/

8.20/-n

glt
p-r

8-
le

bb. 15. határviták a textiliparban - hol a legcélszerűbb egyes új technológiák alkalmazása?

i sz/tné/vg/g/bs

1965. február 8.

a textiliparban tért hódító új technológiák, a szövésnélküli kelmék gyártása, a ragasztásos eljárás, stb. érdekes, új problémát vetett fel, szinte iparági határvitát keltett. nem holmi téltékenykedés szülte a vitát, amelyet kerekasztal-konferenciaként mintegy 100 szakember részvételével rendeztek, hanem az a törekvés, hogy hol a legcélszerűbb, leggazdaságosabb az új módszerek bevezetése, s az hogyan szélesítheti a termékek körét.

felvetődött a kérdés, rendelkeznek-e a kötszövőgéppel a gyapjuszövetgyártó ipar, lengyenek-e malimo, vagy malivatt gépek a rövidáru ipar kivül a textilipar más ágában. eddig ugyanis a szövésnélküli, tűzött, vagy ragasztott kelme gyártásával csupán a rövidáru ipar s annak is egyetlen üzeme, a lörinci vattagyár foglalkozott. a „profil”, úgy került hozzájuk, hogy a korábban is ott gyártott vatelelt tűzéssel kezdték előállítani. a tűzött textil azonban már sokféle célra használatos, törülközőtől a szőnyegig, kabátanyagtól a butorszövetig különféle textilanyag készíthető ezzel a módszerrel a malimo, vagy malivatt gépeken. a szőnyeg, a takaró, vagy akár a butorszövet gyártása egyébként nem a rövidáru ipar, hanem más iparág feladata és hogy hol, melyik üzem rendezkedjék be egy-egy új fajta termék gyártására, annak eldöntése most a szakértők feladata. ehhez nyújtott segítséget a kerekasztal melletti vita annak a bizottságnak, amelyet a kérdés kapcsán létrehozottak. a bizottság feladata, hogy javaslatot tegyen például arra, hasznos-e a szövésnélküli lakástextiliák előállításához új gépet üzembehelyezni a gyapjuiparban, vagy kapjon-e szintén a gyapjuipar olyan hurkológépet, amelyen kötszövőtt kabátanyag készíthető.

a vásárlóknak tulajdonképpen tökéletesen mindegy lenne, hol kapnak helyet az új technológiák, csak az a fontos, hogy minél hamarabb forgalomba kerüljenek az új gyártmányok. az viszont a vásárlóknak sem, sem a népgazdaságnak nem mindegy, hogy milyen gazdaságosan tudják bevezetni az új eljárásokat - ezért ez esetben nem elítélendőek ezek az iparági határviták. /mti/

--

le

8.26/-n

glt
p-r

-9-

bb. 13. feltárják a föld alatti „tavakat”, - öntözhető lesz a nyírségi sivatag

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

háznak egyik legszárazabb vidékén, a nyírségben, a legujabb talajszelvény-kutatásokkal sikerült feltérni a felszín alatti vízgyűjtőket. a feltevések szerint a nyírség homoksvatagja alatt valóságos „tavak”, húzódnak. nyíregyházától alig 11 kilométerre kótaj község határában már a nyolcadik olyan kutató furóják, amelynek percmenkénti vízhozama meghaladja a másfélszer litert. a tervek szerint a nyírség különböző helyein, főként az aszálytól leginkább sújtott területeken folytatják a földalatti vízgyűjtők feltárását, s ezzel megoldják a kopár vidéken gazdálkodó nagyüzemek sok évtizedes problémáját, lehetőséget teremtenek az öntözésre. a csökkenő öntözés ugyan költséges, de a szakemberek számítása szerint a beruházott összeg a terméstelekekből három év alatt megtérül. a burgonya negyven, a kukorica harminc, a kertészeti növények hatvan százalékkal adnak nagyobb termést öntözéssel./mti/

bb. 14. huszonötmillió forint pedagóguslakások vásárlására

i vt/gk/zs/gy/cz

1965. február 8.

az elmúlt két évben a művelődésügyi minisztérium 50 millió forintot juttatott pedagóguslakások vásárlására. az idén erre a célra újabb 25 millió forint áll rendelkezésre. az utóbbi években a tanácsok az állami beruházásból épülő szövetkezeti lakásokból is többszázat adtak nevelőknek. ennek eredményeként 1963 óta több mint 2 000 pedagóguslakás épült, s ezek csaknem 50 százalékat szolgálati lakásként használják./mti/

bb. 16. diafilm-kölcsönzés a fővárosi könyvtárakban

i áe/tné/fm/gy/cz

1965. február 8.

a fővárosi szabó ervin könyvtár 23 kerületi fiókjában nemcsak olvashivalót, hanem filmet is kölcsönözhetnek a diavetítőgépek tulajdonosok. ez idő szerint csaknem 19 000 mese- és játékfilm, s ezenkívül mintegy 31 000 ismeretterjesztő film található a könyvtárakban. az elmúlt évben is több ezer új film került birtokukba. az igénylők a diafilm-kölcsönzésre ugyanúgy beiratkoznak, mint az olvasók. ez a szolgáltatás különösen a gyermeklátogatók körében igen népszerű az elmúlt évben csaknem 18 000 alkalommal vették igénybe a hasznos szórakoztató eszközt./mti/

8.33/--n

-10-

g30
P-e

le

bb. 17. hogyan lehet gyorsabban hasznosítani a kutatási eredményeket? - a vasas szakszervezet tapasztalatai a kutató intézetekben és az üzemekben

i sl/sk/vg/gy/bs

1965. február 8.

a vasas szakszervezet műszaki és gazdasági tanácsa több kutató intézet és iparvállalat munkáját tanulmányozta, hogy választ kapjon: miért húzódik el egyes kutatási eredmények gyakorlati alkalmazása. megállapította, hogy a népgazdaság jelentős anyagi eszközökkel támogatja a kutató és fejlesztő intézeteket, gyakorlati eredményeik azonban nem mindig felelnek meg a várakozásnak. néha több év telik el, amíg egy-egy kidolgozott új módszer, vagy gyártmányt hasznosít az ipar.

a legfőbb hibát a szakszervezet abban látja, hogy a kutató intézetek és az üzemek között nincs megfelelő összhang. az esetek túlnyomó többségében fontos és hasznos témákkal foglalkoznak ugyan a kutatók, de nem mindig veszik figyelembe, hogy ezek alkalmazására megvannak-e a feltételek az iparban. a gyárak viszont a dokumentációk átvétele után rendszerint kizárják a kutatókat a bevezetés munkájából, s ez gyakran az új eljárás halálát jelenti. az előírásokat egyes üzemek nem tartják be, a technológusok „beleujtítanak”, s ezzel gyakran elrontják a konstrukciót és a sikertelenségért mégis a kutatókat szidják. mire a hosszas viták mégis célhoz vezetnek, a kutatási eredmény elavul. a remix-gyárban például 1960-ban kezdték el az ugynevezett mikromodul-technika kutatását. a munka azóta többmillió forintba került, de a jelek szerint az eredmény csak 1974-re realizálható. időközben hír érkezett külföldről, hogy a mikromodul-technika nemzetközi szinten máris elavultnak tekinthető, helyét a korszerűbb, ugynevezett integrált szilárdtest-áramkörök veszik át. ez a nagyarányú késés persze kirívó példa, de kisebb-nagyobb huzavonák majdnem mindenütt tapasztalhatók.

a szakszervezet tapasztalatai arra utalnak, hogy sokat segítené a megfelelő anyagi ösztönzés, például, ha a kutatóknak szánt jutalom és prémium jelentékeny részét csak a tényleges népgazdasági eredmények alapján fizetnék ki. legalább ilyen fontos a kutatók és a gyártóüzemek tevékenységének összehangolása is. a szakszervezet javaslata szerint mindenképp az ipari bevezetés problémáit kell megoldani.

/folyt. köv./

8.40/-n

-11-

g30
P-e

le

bb. 17. / hogyan lehet gyorsabban.... 1. folyt./ gy

enhez lehetőleg kísérleti üzemet kell létesíteni a kutató intézetekben, ahol a kutatók betaníthatják az átvevő gyár munkatársait. a minisztériumnak gondoskodnia kellene arról is, hogy a kutató intézetek által kidolgozott technológiát, konstrukciót az intézet írásbeli engedélye nélkül ne változtathassa meg az üzem, mert ebből igen sok kár származik. ha viszont az arra illetékes vállalat az új kutatási eredményeket valamilyen okból nem tudja átvenni, akkor a munkát bizzák olyan üzemre, amely képes a feladat elvégzésére. különösen vonatkozik ez a hirteltechnikai és műszeripari termékekre, ahol az új gyártmány bevezetésével nem lehet sokáig várni, mert azok általában öt év alatt elavulnak. végül a szakszervezet javasolja, hogy az arra hivatott szervek gondoskodjanak a kutatási eredmények széleskörű nyilvánosságáról./mti/

bb. 18. a minőségjavuláson visszatérül a korszerű gép ára a szegedi gumigyárban

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a szegedi gumigyárban eddig üzembehelyezett néhány termelő gép közül az egyik külföldi gyártmányú szállítószalag-vulkanizáló olyan korszerű, s olyan kitűnően bevált, hogy a vele gyártott áruk minőségének javulásával visszatérül a gép többmillió forintos ára. ez a berendezés a hagyományos présgépek szakaszos munkája helyett folyamatosan, végtelen szalagban vulkanizálja a hevedert. a régi gépeken gyártott kész hevedert száz méterenként átlagosan 16 helyen kellett javítani, az új gépről lekerülő nevederen pedig alig három ilyen hiba akad./mti/

bb. 20. felszabadulási emlékut tolna megyében

vid tné/fm/gy/cz

1965. február 8.

a tolna megyei természetbarátok szövetsége elhatározta, hogy turistaparádéval vesz részt az idei május elsejei felvonuláson és nagyszabású tábor tüzet rendez a megye székhely székszárd főterén. a felszabadulás jubileuma tiszteletére pedig turista emlékutat jelölnek meg a székszárd-gurovica-szálka-grábóc-kakasdszékszárd közti erdőségekben. hasonló turistautat jelölnek meg mőcsény és mecseknádasd között is.
/mti/

8.45/-n

930
P-o

-12-

bb. 19. husz esztendő alatt csaknem kétmillió hold gyengén termő talajt javítottak meg hazánkban - az idei terv 200 000 hold

i cs/gk/ká/gy/ cz

1965. február 8.

a valóban országos méretű, s a javításra szoruló gyengén termő, vagy terméketlen talajok területéhez képest jelentős talajjavítási akció csak a felszabadulás után kezdődött el hazánkban. azóta egyre gyorsuló ütemben dolgoznak a talajjavító, „talajgyógyító”, brigádok, s a munkák évi kvótája több mint tizszeresére nőtt. 1960-ig összesen 578 300 holdnyi silány minőségű területet tettek jó termővé, az utóbbi négy év alatt pedig ezt csaknem megkétszerezték. a múlt év végéig 1 185 000 holdat javítottak meg.

bán minály, a földművelésügyi minisztérium talajerőgazdálkodási szakértője tájékoztatásul elmondotta, hogy az elmúlt évben főleg a kedvezőtlen vegyhatású, úgynevezett savanyu erdei talajok javítását szorgalmazták: az évi 175 000 holdnyi talajjavítási teljesítményből több mint 130 000 hold volt a savanyu talajok részesezési aránya. mindezekon felül 27 000 holdon úgynevezett mésztrágyázással serkentették a savanyu talajokat fokozottabb tevékenységre.

a talajjavítások eddigi gazdaságossági mutatói kedvezőek voltak. bár a savanyu talajokon - népgazdasági szinten számolva - átlagosan 1 800, a szikeseken 3 400, s a homoktalajokon 5 000 forintba kerül egy-egy hold megjavítása, a befektetés rendszerint már az első három-négy évben teljesen megtérül. viszont a javítás termésfokozó hatása a homoktalajokon legalább 4-8 évig számítható teljes értékűnek, s a savanyu talajokon 15-20 évig, a szikeseken pedig 25 évig, - s valószínű, még további évtizedekig - egyfolytában tart a javítás hatása. az összehasonlító kísérletek, s a legutóbb gyűjtött nyilvántartási adatok szerint a megjavított savanyu talajokon 15-20, a homoktalajokon 15-30 és a szikeseken 20-30 százalékkal növekszik a termés hozam. egyes növényfélék esetében azonban - főleg a burgonyánál és a silókukoricánál - a termés hozam-növekedés átlaga az 50 százalékot is meghaladja.

az idei terv 200 000 hold javítását irányozzák elő. az idei enyhe télen többhelyütt máris hozzáfogtak a talajgyengítéshez, illetve forgatáshoz, vagy a javítóanyagok szétterítéséhez.
/folyt. köv./
9.10/-nn

-13-

930
P-o

le

bb. 19. /nusz esztendő alatt.... folyt./ gy

ez évben nagy területek kerülnek javítás alá az ország északi és nyugati tájain, a savanyu erdőtelejek körzetében, továbbá a duna-tisza közti futóhomokos vidékeken, valamint szolnok és békés megyében a szikes laposokon, ahol - meg mindig nagy területeken - a csapadékvizzel fölszivárgó sziksó „megöli,, a termés javát./mti/

bb. 21. csaknem kétszeresére növelték az f 5-ös kombájn teljesítményét

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

az oroszországi szénbányákban már évek óta jó eredménnyel alkalmazzák az aital-féle f 5-ös kombájnokat. most a gépet továbbfejlesztették. mosonyi ferencnek, az oroszországi szénbányák vállalat bányafejlesztési osztálya helyettes vezetőjének és omasztja lajosnak, a bányászati kutató intézet gépészmérnökének találmányával új típusú jövesztő fejet készítettek hozzá, s így csaknem kétszeresére nőtt a gép teljesítménye. a budapesti bányagépgyár ennek megfelelően új, ugyancsak kétszeres teljesítményű rakodót szerkesztett a géphez. az első mintapéldányt már sikerrel kipróbálták az oroszországi xvii-es aknában. a budapesti bányagépgyár már ezt a típusú kombájnt gyártja. az oroszországiak az idén még három ilyen gépet kapnak, s nemcsak elővázásban, hanem fronton is alkalmazzák majd./mti/

bb. 23. ivóvizgazdálkodási társulatok alakulnak komárom megyében

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

komárom megyében a lakosság 62 százaléka kap jó ivóvizet vezetékben. a községek csaknem egyharmadában van törpe vagy nagyobb vízmű. a további fejlődéshez nagy segítséget nyújtanak a hazafias népfront bizottságok is. ivóvizgazdálkodási társulatokat szerveznek. az első ilyen társulat tavaly alakult sűttőn. az épülő nyolc kilométer vezeték a falu minden utcáját behálózta majd. a több mint kétmillió forintos beruházás felét az állam fedezte. most alakult hasonló társulat dunaszentmiklóson. itt csaknem teljes egészében helyi erőből, társadalmi munkával és a lakosság anyagi hozzájárulásával építik ki a hálózatot. szervezik a társulatot környe községben is./mti/

9. 15/-n

-14-

930
Pé

le

bb. 22. több mint száz téma a miksolci nehézipari műszaki egyetem ideai kutatási programjában

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a miksolci nehézipari műszaki egyetemen összeállították az ideai kutatási tervet. a különböző tanszék a program során több mint száz témát, feladatot akarnak kidolgozni, megoldani, olyanokat, amelyek részben fontos elméleti kérdéseket tisztáznak, részben valamilyen meghatározott ipari-gazdasági problémát oldalnak fel. több téma bekapcsolódik a nemzetközi együttműködésen alapuló tudományos kutató munkába is.

a bányamérnöki kar - egyebek között - a célszerű aknatelepítési, feltárási, művelési rendszerek megállapítására, továbbá a bükkaljai és zemplényvidéki érc- és ásványbányászat korszerűbb lehetőségeire végez kutatásokat. a kohómérnöki kar tanszékei - számos más fontos kérdésen kívül - a vasban leggyakrabban előforduló szennyező anyag, a kén eltávolítására, valamint az alumínium gazdaságosabb előállítására keresnek új megoldásokat. a gépészmérnöki karon működő nehézgépészeti munkaközösség a többi között a műanyag gépelemek, a különböző hegesztési módszerek, köztük a legfejlettebb eljárás, az úgynevezett plazmatechnológia alkalmazási, bevezetési lehetőségeivel foglalkozik.

a nemzetközi tudományos kutató munkával is egybehangolt témákat állított programjába az egyetem geofizikai tanszéke. tevékenységük egyik fontos célja hazánk földszerkezetének kutatása, a föld belsejében rejlő ásványi kincs, illetve hőenergia megállapítása. ezenkívül kiterjed munkájuk a földmágnességgel, az ionoszférával kapcsolatos tudományos vizsgálatokra is. részben rokon témával, az ország hévízkészletének meghatározásával, a kitermelés, az úgynevezett gőzbányászat lehetőségeivel, az ehhez szükséges berendezések kiválasztásával, a hasznosítás lehetőségeivel foglalkozik - dr. boldizsár tiber tanszékvezető professzor irányításával - a bányagéptan tanszék. ennek a témának a vizsgálatát, tanulmányozását egyébként a kaliforniai los angelesben működő nemzetközi tudományos bizottsággal együttműködve végzik.

a széles skálájú kutató munkában a segéderőknél kívül az egyetem tanáraival együtt mintegy háromszáz oktató, tudományos munkatársa vesz részt./mti/

9. 20/-n

-15-

941
Pé

le

bb. 24. kihelyezett műhelyeket rendezett be a termelőszövetkezeti majorokban az orosházi mezőgazdasági gépjavitó állomás

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

az orosházi mezőgazdasági gépjavitó állomás, ahonnan a szalagszerű gépjavitás, a termelőszövetkezeti gépek felett vállalt műszaki védnökség és számos más helyes kezdeményezés indult el, most ismét új ötlettel jelentkezett. a körzetébe tartozó termelőszövetkezeti majorokba kísérletképpen saját kihelyezett műhelyeket rendezett be. a szövetkezeteket beruházás nem terheli, ugyanakkor nem kell minden kisebb javítás esetén orosházára szállítani a gépeket. a kísérlet bevált, ugyanolyan ebben az esztendőben tovább bővítik a kihelyezett műhelyek hálózatát./mti/

bb. 25. összegyűjtik csepel szigeten a régi helyneveket

vid gő/fm/gy/cz

1965. február 8.

a ráckevei józsef attila gimnázium honismereti szakköre többek között a csepel szigeten fennmaradt régi elnevezések eredetét kutatja, s összegyűjti a tagosítások következtében lassan feledésbe merülő dűlő- és helyneveket. a diákok számos olyan adatot jegyeztek fel, amelyek nemcsak helytörténeti, hanem nyelvi szempontból is értékesek. a kiskunlacháza határában levő nekeresdi dűlő valamikor ingoványos, náddal borított terület volt, jó rejtekhelye a pandurok elől menekülő betyároknak. szigetszentmiklós és makád környéke gazdag vadászterület lehetett, amelyről a két dombocská, özlesőhegy és farkasház elnevezése tanuskodik. a ráckeve közelében levő bálványos vizsont régi pogány emlékeket őrizhet.

a honismereti szakkörnek már több idősebb pártoló tagja is van, akik szintén nagy lelkesedéssel vesznek részt a gyűjtő munkában./mti/

bb. 26. fejlődik az olvasómozgalom bács-kiskun megye falvaiban

vid tné/fm/gy/cz

1965. február 8.

bács-kiskun megye öt éves kulturális programjában többek között feladatként szabták meg, hogy 1965 végére a megye lakosságának 15 százalékát bevonják az olvasók táborába. ezt a tervet máris túlteljesítették. a megye lakosságának jelenleg 16,9 százaléka állandó olvasója a könyvtáraknak: összesen százezret tartanak nyilván.
/folyt. köv./

9.26/-n

-16-

g41
Pó

le

bb. 26. /fejlődik az olvasómozgalom.... 1. folyt./ gy

az olvasómozgalom szélesítését segíti elő az is, hogy a helyi tanácsok állandóan fejlesztik, bővítik a könyvtárakat. tavaly erre a célra félmillió forintot költöttek, kiskunmajsán, kiskörösi új helyet kapott a könyvtár. az állomány gyarapítására a múlt évben kétfélmillió négyszázezer forintot költöttek, háromszázezerrel többet az előző évinél. megoldották a szétszórt tanyavilág könyvellátását is. a községektől távoleső településekre vándorautók viszik rendszeresen az olvasnivalót. ennek eredményeként tavaly félmillióval több, összesen kétfélmillió hat-
százezer kötetet kölcsönöztek a bács megyei könyvtárak.
/mti/

bb. 27. újabb szociális létesítmények a dunai vasmű dolgozói részére

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a dunai vasmű vállalat vezetősége és szakszervezeti bizottsága az idén a dunai vasműben tovább szélesíti az üzemorvosi hálózatot. újabb üzemi körzeti orvosi rendelőt nyitnak. a hidgéhengerműben új szikvizüzem létesítenek. a gyár 1. számú munkásszállójában külön oktató és külön tanulószobát rendeznek be, míg a gyár 3. számú munkásszállásán háromszáz olyan építőmunkást helyeznek el, akik eddig ideiglenes szállásokon laktak. a vállalatvezetőség és a szakszervezeti bizottság tovább fejleszti a balatonszéplaki családos üdültetést, ahol az idén nyáron háromszázötven személy tölthet el két-két hetet. a balatoni gyermeküdülőt is korszerűsítik annyiban, hogy a nagy hálótermeket kisebb szobákká alakítják át. sok új gyermekjátékot szereznek be, s két balatoni evezős csónakot vásárolnak az ott üdülő gyermekeknek./mti/

bb. 28. napra ütemezett termelési terv a dunántúli olajmezőkön

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a dunántúli kőolaj- és földgáztermelő vállalatnál napra ütemezett tervet készítettek, amely az év minden egyes napjára meghatározza a termelési technológiát. a magyar olajbányászat három évtizedes történetében ez az első alkalom, amikor ilyen alapos terv alapján művelik az olajmezőket. nagylengyelben a terv szerint ismét megnyitnak több, régebben elvizesedett kutat. ugyanitt üzembehelyeznek két emulzióbontó berendezést, amelyek elválasztják az olajjal együtt felszínre kerülő víz nagyobb részét. /folyt. köv./

9.32/-n

-17-

g45
Pó

le

bb. 28./napra ütemezett termelési terv.... folyt./ gy

világszerte az a szokás, hogy az olajjal együtt feltörő földgázt a levegőbe engedik, vagy a kútból bizonyos távolságra elégetik. a zala megyei belezna község határában az olajjal együtt jelentős mennyiségű földgáz is felszínre tör. itt az eddigi szokásoktól eltérően nem engedik a levegőbe a gázt, hanem felfogják és csővezetékben a nagykanizsai gázhálózatba vezetik. csupán ebből az egy kútból naponta több ezer köbméter gázt kap a város./mti/

bb. 29. automata „Lángór”, a kemencénél

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a miksolci tüzeléstechnikai kutató intézet szakemberei hat-száz budapesti ipari kemencénél állapították meg, milyen át-alakításokra van szükség ahhoz, hogy áttérhessenek földgáz használatára. az ezzel kapcsolatos javaslatokat megfelelő műszaki dokumentációval átadták az illetékeseknek. ezen túlmenően az intézet égővizsgáló üzemében kikísérletezték a célnak leginkább megfelelő égőtípusokat is. husz különféle égőfajtát állítottak elő, fejlesztettek ki, amelyek a földgáz leggazdaságosabb felhasználát teszik lehetővé. nemrégiben kidolgozták a biztonságos földgázfűtés módját is. nevesi józsef és bacsinszky tiber, az intézet fizikusai automatikus „Lángór”, és gyújtó berendezést készítettek erre a célra. az elektronikus működésű berendezés az égő lángjának kialakása esetén automatikusan megpróbálja az ujragyújtást. ha ez valamilyen ok miatt nem sikerül, akkor ugyancsak önműködően lezárja, megszünteti a gázszolgáltatást, s hangjelzéssel figyelmezteti a kezelőt az üzemzavarra.

az automata „Lángór”, mintapéldányát sikerrel kipróbálták az intézet üzemében. az ötletes készülék széleskörű használata-val biztonságos módon elejét lehet venni az esetleges robbanásnak, elkerülhető vele a baleset, az üzemi kár./mti/

9.38/-n

-18-

241

20

bb. 30. bács megye adja az ország belső ellátásához szükséges mezőgazdasági termények és termékek 11 százalékát

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

bács-kiskun megyéből, az ország legnagyobb élelétárából évről-évre több mezőgazdasági és állati termék kerül a fogyasztókhoz. tavaly az előző évinél 200 millióval több, összesen 2 milliárd 938 millió forint értékű árut adott a megye az államháztartás részére. ez az ország belső ellátásánál forgalomba kerülő mezőgazdasági terményeknek és termékeknek több mint 11 százaléka.

a mezőgazdasági termékek többsége a nagyüzemekből kerül a fogyasztókhoz. a sertésnek 85, a szarvasmarhának 65, a kenyérgabonának pedig 98 százalékát állítják elő a szövetkezeti gazdaságok. a termelőszövetkezetek tavaly az előző évinél csaknem háromszor több kenyérnekvalót továbbítottak a központi raktárakba. nagy részt vállaltak a központi áruellátásból a háztáji gazdaságok is. tavaly az aprójószág és a tojás zömét a háztáji gazdaságokból vásárolták fel. a múlt évben tojásból 24 millióval, baromfiból 130 vagonnal került több a fogyasztókhoz, mint 1963-ban. sertésből és vágómarhából 2 185 vagonnal értékesítettek. az 1963. évi, rendkívül gazdag zöldségtermés után azonban csökkent a kertészeti termékek felhozatala. gyümölcsből például 600 vagonnal kevesebbet vásároltak fel, mint az előző évben. borból viszont rekordmennyiséget, csaknem egymillió hektolitert adtak át az államnak./mti/

bb. 31. a baranyai tsz-ek zárszámadási mérlegéből: két és félmillió forint kulturára

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

a baranyai termelőszövetkezetek zárszámadási tételei között jelentős összegekkel szerepelnek a kulturális kiadások. 1964-ben mintegy két és félmillió forintot fordítottak kulturális és sport célokra.

a rózsafai kossuth tsz mérlegében például 45 000 forint szerepel kulturális kiadásként. a termelőszövetkezethez tartozó rózsafán, dencsházán és bánfán művelődési otthon, katádfán és ranódapusztán pedig művelődési helyiséget tartanak fenn.
/folyt. köv./

9.42/-n

-19-

102

20

bb. 31. / a baranyai tsz-ek.... 1. folyt./ gy

itt működik a megye első termelőségvetkezeti művelődési házigazgatója: ujkéri csaba. a kossuth tsz alkalmazottja és az a dolga, hogy a szövetkezeti gazdasághoz tartozó falvakban megszervezze, irányítsa a kulturális életét.

a mohácsi új barázda tsz az egyik leghíresebb délszláv népi táncsoport gazdája. tavaly - a zárszámadás tanúsága szerint - majdnem ötvétezer forintot költött a szövetkezeti gazdaság sokác népviseleti ruhák és cipők vásárlására, valamint a csoport utazási költségeire. a szövetkezeti gazdákból és gyermekeikből alakult táncsoportnak külön vezetője van, velin marin pedagógus, akinek a tiszteletdíját az új barázda tsz folyósítja./mti/

bb. 32. előkészületek 6 300 lakásos új városrész építésére győrött

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a győr megyei beruházási irodán összeállították az ideai lakásépítési programot. a megyében összesen 570 állami lakást építenek, ebből 392 jut győrre, a többi sopron, mosonmagyaróvár, hegyeshalom és kapuvár között oszlik meg. győrnádorvárosban befejezik a bartók béla uti új lakótelep építését. elkészül itt három óvoda, abc-áruház, vendéglő és fodrászüzlet is.

győrött már megkezdődtek az előkészületek a 6 300 lakásos dél-nádorvárosi lakótelep építésére, amire a harmadik ötéves tervben kerül sor. nem kevesebb, mint tizennyolc országos és helyi szerv munkáját hangolják össze. azt akarják elérni, hogy ezen a lakótelepen előre készüljenek el a közművek és az utak. sok nehéz feladatot kell ennek érdekében megoldani. ilyenek a főgyűjtő-csatorna megépítése, a városi gázmű bővítése benzintartó berendezéssel, a távfűtés megteremtése, az új győri fűtőerőmű legalább részbeni üzembehelyezése. az előfeltételek közé tartozik még a győri házgyár telepítése és a házgyár gőzigényének kielégítése is./mti/

.....

ll

9.50/-n

-20-

1007
Pé

bb. 33. nyelvi laboratórium a battonyai mikes kelemen gimnáziumban

vid j/fm/gy/cz

1965. február 8.

a battonyai mikes kelemen gimnázium és mezőgazdasági szak-középiskolában - békés megyében elsőnek - rendeztek be ugynevezett nyelvi laboratóriumot. magnetofont, fejhallgatókat vásároltak, a villamos-berendezést pedig a gépszerelői szakiskola diákjai készítették el társadalmi munkában. a battonyai gimnáziumban - ahol magyar, román és dél-szláv nemzetiségű fiatalok tanulnak együtt - az idegen nyelvből érettségire készülőeknek nagy segítséget nyújt a tanítás új módja./mti/

bb. 34. vegyipari kutatók segítségével pamutipari üzemekben

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a veszprémi magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet szakembereihez azzal a kéréssel fordultak a pamutipari üzemek, hogy a külföldről beszerzett feldolgozó gépekhez újfajta kenőzsírt állítsanak elő. a gépi alkatrészek surlódásának csökkentésére használt kenőzsírok ugyanis túlságosan sokba kerültek és csak rövid ideig „tartották magukat”, a berendezésekben, próbálkoztak a szilikonzsírok alkalmazásával is, de ezek sem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. a veszprémi vegyész mérnökök újfajta kenőzsírt kísérleteztek ki, amely összehasonlíthatatlanul olcsóbb az eddig használt zsíroknál és huza-mosabb ideig minőségromlás nélkül felhasználható. az ugynevezett kalcium komplex zsír az intézet szabadalmát is bejelentett./mti/

bb. 35. újabb 30 termelőségvetkezeti majort villamosítanak az idén bács-kiskun megyében

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

bács-kiskun megyében tervszerűen halad a községektől távol eső települések villamosítása. a termelőségvetkezetek 400, nagyrészt újonnan kialakított központi- és mellékmajorjának eddig több mint a felét kapcsolták be az országos villanyhálózatba. az idén újabb 30 termelőségvetkezeti központban végzik el a belső és külső villamosítást. erre a célra nyolcmillió forintot költenek./mti/

9.59/-n

-21-

1007
Pé

ll

bb. 36. az első félévben 380 raktár vasszerkezeti elemeit készítik el a dunai vasműben

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

a dunai vasmű lemezfeldolgozó gyára - amely tavaly a mezőgazdaság számára nagy mennyiségben gyártott és állított fel országszerte gabonaraktárakat - a könnyített vasszerkezet készítését tovább fejlesztette. a technológiai módosítások és a munkafolyamatok ésszerű csoportosítása a termelékenység növekedését eredményezték. a tavalyinál most lényegesen kisebb létszámmal naponta nagyobb mennyiségű vasszerkezetet gyártanak és festenek be.

az idén az első félév végéig háromszáznolcvan raktár vasszerkezeti elemeit készítik el a mezőgazdaság részére./mti/

..

bb. 37. a balatonon folytatják a jégvermek feltöltését

vid tné/ki/gy/

1965. február 8.

a balatont a déli parton helyenként 10-12 centiméter vastagságú jég borítja. a hideg időnek a siófoki halászlát vállalatnál, a vendéglátóipari egységeknél és az üdülőknél örülnek legjobban, mert eddig nem sikerült elegendő jeget tárolni a nyárra. hétfőtől ismét folytatják a jégvermek feltöltését./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 19-es hírünk /husz esztendő alatt.../ címében a csaknem kétmillió hold helyett több mint egymillió hold

irandó. ugyanezen hírünk 1. bekezdésének 8. sorában a csaknem szót kérjük törölni./mti/

..

11.20/-n

-22-

1135
Pó

ll

bb. 38. a havazás következtében hétfőn reggel és délelőtt erősen lassult az autóbuszforgalom

i nbj-vid/lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

hétfőn hajnalban háromnegyed négy-négy óra körül megindult a havazás budapesten, fél öt óra körül szinte záporoszerűen esett a hó. fél óra alatt két-három centiméteres hótakaró borította a fővárost, reggel fél 8 óra felé pedig 5-6 centiméterre nőtt a hótakaró vastagsága. a fővárosi köztisztasági hivatal hótakarító gépei már kora reggel dolgoztak, elsősorban a budai hegyvidéken ekéztek, illetve szórták az utat. a mintegy 1800 kilométer hosszú útvonal szórására azonban kevésnek bizonyult a 35 homokszórógép - a számítások szerint legalább 260-ra lenne szükség -, s így jónéhány útvonalon csuszta a kocsik és az autóbuszok. az autóbuszvezetők a fővárosi autóbuszüzem forgalmi főosztályának utasítására rendkívül óvatosan vezettek, emiatt sok vonalon késtek az autóbuszok, lassult a forgalom. a 49-es járat a moszkva tér-rózsadomb vonalon 7 óra 25 perctől 9 óra 30 percig nem közlekedett. a délelőtti órákban még sikosabbá váltak az utak, mert időközben a járművek a uttesten tömörítették a havat és jégbordák keletkeztek. sok útvonalon az erős szél 10-15 centiméter magas torlaszokat emelt. a fővárosi köztisztasági hivatal már reggel 6 órakor intézkedett alkalmi munkások foglalkoztatására, azonban budapesten mindössze kétszázan jelentkeztek. igyekszik a délutáni órákban több alkalmi munkást foglalkoztatni, hogy a szórást ezzel is meggyorsítsa. a szórásra egyébként tefu-kocsikat is igénybe vesznek.

a zalaegerszegi jelentés arról számolt be, hogy hétfőn reggel nyolc óra körül erős havazás kezdődött az ország délnyugati részén, s a hóesés, mint valami függöny zárta el a kilátást. alig egy óra alatt 6-8 centiméter vastag hópártnát kapott a táj. zalaegerszeg utcáin a gépjárművek lépésben haladtak, mert a sűrű hóesésben csak 20-25 méterre lehetett látni. hasonló jelentés érkezett vas megyéből is. vas megyében három-negyednyolc táján hirtelen elsötétedett, s percek alatt nagy-mennyiségű hó zúdult a mezőkre, utcákra. a havazást óránként 90-110 kilométer sebességű szélroham kísérte.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyi osztályához hétfőn a délelőtti órákban még nem érkezett jelentés hó-akadályokról./mti/

..

11.25/-n

-23-

1145
Pó

ll

bb. 39. kitüntetés

tr/gy/cz

1965. február 8.

a népköztársaság elnöki tanácsa faragó józsefnek, az mszmp központi bizottsága tirodája munkatársának több évtizedes munkásságai tevékenysége és eredményes munkássága elismeréséül 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára és sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője./mti/

..

bb. 40. az árunullám elérte a tiszta déli szakaszát - mentik a kitermelt fát és rőzsekévéket

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 8.

amíg a tiszta felső szakaszán apadás állt be, a déli szakaszon magasra emelkedett a vízállás. a gyors áradás nagy gondot okozott az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság védelmi területein. a tél elején ugyanis nagyarányú fakitermeléshez kezdtek, s az árterületnek mintegy 60 különböző szakaszán dolgoztak. eddig a tervezett 19 000 köbméter fa 60 százalékát termelték ki, s több mint százezer kéve rőzsét gyűjtöttek össze. az értékes, többnyire árvédelmi célokat szolgáló anyagokat az áradó folyó elsodrással fenyegeti. ezért most minden erővel hozzáálltak a mentéshez. a munkákba bekapcsolódtak a környékbeli termelőszövetkezetek és állami gazdaságok is. nyolcszáz ember, valamint lánctalpas traktorok és pótkocsis vontatók hordják a hasábfákat, a rőzsekötegeket a veszélyeztetett helyekről, a nullámterekre az árvédelmi töltések mögé. a szentes-csongrádi tiszta-híd, mellett vasárnap éjszaka is dolgoztak a brigádok, hogy vízmentes partrészre vigyék a kitermelt anyagokat./mti/

..

12.15/-n

-24-

le

1225
P

bb. 41. ítélet a zobák-aknai metánrobbanás ügyében

vid j/fm/gy/cz

1965. február 8.

mint ismeretes, múlt év augusztus 4-én a komlói zobák-aknán metánrobbanás történt, amely hét halálos áldozatot követelt, 14 személy pedig súlyosan megsérült. a vizsgálat során megállapították, hogy a robbanást a biztonsági előírások sorozatos be nem tartása okozta. nem gondoskodtak a munkahelyen összegyűlt, robbanásveszélyes mértékben elegyedő metános levegő megfelelő cseréléséről, majd szabályellenesen végezték a metános munkahelyen levő egyik elektromos szerkezet javítását. a robbanást végül is két villamosvezeték érintkezése és a rövidzárlat következtében keletkező szikra okozta.

a baranya megyei bíróság foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetés miatt storcz andrás körletvezetőhelyettes és glock károly aknást két évi és hat hónapi, farkas páál zoltán körletvezetőt egy évi és hat hónapi, varga lajos aknást egy évi és nyolc hónapi, édes antal villany-szerelőt két évi, óvári antal szellőztetési felelőst hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. a bíróság édes antal büntetésének végrehajtását öt évi, óvári antal büntetésének végrehajtását pedig három évi próbaidőre felfüggesztette.

az ítélet nem jogerős. az ügyész súlyosbításért, a védelem enyhítésért fellebbezett./mti/

..

le

13.10/-, n

-25-

bb. 42. méhésznapiak a hajduságban

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 8.

hajdu-bihar megye községeiben 36 méhész-szakcsoport működik, s egyre több azoknak a tsz-eknek a száma, amelyek 100 családnál több méhet tartanak. az elmúlt esztendőben 27 vagon mézet értékesítettek a hajduságiak. ez évben pedig még ennél is többet terveznek. az idei esztendő előkészítésére hétfőn méhésznapiak kezdődtek a megyében. a cél, megismertetni a legújabb eljárásokat, a betegségek elleni védekezést. a méhész szakcsoportok tagjainak méhészeti szakemberek és gyakorlati gazdák tartanak előadásokat./mti/

bb. 43. időjárásjelentés

tm/gy/

1965. február 8.

a meteorológiai intézet jelenti február 8-án, hétfőn 13 órakor:
erősen szeles idő.

a középpontjával lengyelország felett elhelyezkedő ciklon előoldalán enyhe levegő érkezett közép-európa légterébe. az enyhe levegő felsiklott az itt uralmon levő hideg levegőre és sokfelé okozott havazást. a ciklon hátoldalán újabb hideg légtömegek vonulnak észak-déli irányba, erős szelek kíséretében. hazánkban tegnap a nyugati megyékben erősen felhős idő volt, és sokfelé havazott. az ország többi részén általában 5-8 óráig keresztül sütött a nap, és itt csak a ma hajnali órákban kezdett el esni a hó. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége egyes helyeken elérte az 5-7 millimétert, a tiszántúlon napközben sem emelkedett a hőmérséklet minusz 5-8 fok fölé, az ország többi részein minusz 2-5 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalban az ország területén minusz 7-15 fok között miniféle hőmérsékleti érték előfordult. ma országszerte erősen szeles az idő. sokfelől jelentettek hózáporokat és hófúvásokat. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke minusz 6.1 fok volt, a sokévi átlagnál 5,2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 749 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, helyenként hózáporok. élénk, időnként viharos északi, északkeleti szél. hófúvások.

/folyt. köv./

14.00/-n

14.20

-25-

bb. 43. /időjárás.... 1. folyt./ gy

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában minusz 5-10 fok között, a szélvédett helyeken minusz 15 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 2-6 fok között.

a duna vízállása ma reggel 273 centiméter.
/mti/

bb. 44. „hid a duna felett, - dokumentumfilm az erzsébet-hidről

fm/gy/nk

1965. február 8.

a néten bemutatják az erzsébet-hid építéséről készült színes dokumentumfilmet, amelynek rendezője borsodi erwin. a filmet február 11-től a lenin-köruti híradó moziban vetítik./mti/

14.40;/-n

-27-

ob 45. a kgst együttműködésben részvevő szocialista országok
tr szb vg 1965. február 8.

találmányi és szabadelmi hivatalainak jogász-bizottsága befejezte budapesti tanácskozását. a tanácskozáson az ipar-jogvédelmi együttműködéssel kapcsolatos időszervi nemzetközi kérdéseket vitatták meg. /mti/

ob 46. pécselt vendégszerepelt az eszéki operatársulat művész-csoportja

vid tné szb fm 1965. február 8.

az eszéki nemzeti színház operatársulatának művészei, valamint ivo zrinusics, a színház igazgatója és tav micszki nyugalmazott igazgató négy napos pécsi tartózkodás, illetve vendégszereplés után visszautaztak jugoszláviába. szlávica pfaf-ivasz, branka galics, marian brurics énekművészek és dragutin szavin karmester verdi „trubadur”-jában arattak nagy sikert. a pécsi előadást megtekintette milos radojevics, a budapesti jugoszláv nagykövetség másodtitkára, valamint ognjenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára is.

a pécsi és az eszéki színház igazgatói - nógrádi róbert és ivo zrinusics - megállapodtak az operaegyüttesek ideai további cserelátogatásaiban. /mti/

ob 47. változás a szerdai tv-műsorban

k s/tm szb fm 1965. február 8.

dr. sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke február 10-én, szerdán az „évforduló” című műsorban újságírókkal beszélget a tv kamerái előtt.

tekintettel arra, hogy a moszkvai mikorcsolyázó európa-bajnokság megnyitó ünnepe és ezzel együtt a tv közvetítése elmarad, az „évforduló” című adás kezdési ideje megváltozott. a műsor 18 óra 05 perckor kezdődik. /mti/

15.55/a 16.03

- 28 -

ob 48. medvebocok születtek a fővárosi állatkertben

i kz szb ká

1965. február 8.

a fővárosi állatkertben a hét elején 3 barna, egy örvös és egy jegesmedve együttesen körülbelül 13 kisboccal gyarapította az állományt. a várandós mackó-mamák ősi szokásukhoz híven már jóelőre visszavonultak „szülő-szobáikba”, és minden érintkezést megszakítottak a külvilággal. a szülés megtörténtéről és az apróságok számáról csak a kiszűrődő hangokból értesültek az ápolók. ajtót nem nyithattak rájuk. a mackó-mamák ugyanis elviselhetetlennek találják, ha idegen kéz, vagy idegen tekintet érinti kedves kicsinyeiket. az ilyen „megszentségtelenített”, bocokat csak nagyon ritka esetben táplálják. a teljesen megbízható számlálásra ezért csak március végén, az elválasztás után kerülhet sor. a kisbocok a következő hónapot „bölcsődében”, töltik, de május elsején már valamennyit „beiratják”, az óvodába. minden bizonnyal ezek is az állatkertbe látogató gyerekek kedvencei lesznek. /mti/

ob 49. műszaki tanácskozás tatabányán

vid lk-lm ki

1965. február 8.

hétfőn műszaki tanácskozást tartottak a tatabányai szénbányászati tröszt bányáinak vezetői. dr. gál istván, a tröszt igazgatója beszámolójában hangsúlyozta, hogy bár tavaly a tervezettnél több szénét adták, az előirtnál drágábban termeltek, alacsonyabb volt a munka termelékenysége és a szén fűtőértéke is. ezeket a fontos gazdasági mutatókat az idén teljesíteni akarják, ezért az eddiginél tervszerűbb, magasabb szintű műszaki vezetést kell megvalósítani a szénmedence bányáiban.

a tanácskozás résztvevői megvitatták azokat a módszereket, amelyek bevezetésével olcsóbban termelhetik a szénét és növelhetik a termelékenységet. többek között koncentrálják a termelést, csökkentik a munkahelyek számát. számban ugyan kevesebb, de olyan kapacitású fejtéseket alakítanak ki, ahol magasabb teljesítménnyel dolgozhatnak a csapatok. az ilyen munkahelyek előkészítése az eddiginél átgondoltabb, előrelátóbb műszaki tervezést igényel. a termelékenyebb fejtések előkészítésénél új vágatkihajtási módszerrel próbálkoznak. csökkentik az ugynevezett nyitvatartott vágatok hosszát, mert ezek karbantartása, fenntartása kedvezőtlenül befolyásolja a széntermelés költségeit. a gazdaságosabb termelés érdekében egyszerűsítik a szállítási utakat és jobban kihasználják a régi gépeket. többen javasolták, hogy az eddiginél jobban szervezzék meg a tervszerű megelőző karbantartást, mert így egyes bányagépekből hosszú ideig nem kell újakat vásárolniuk. /folyt.köv./

16.20/lm

-29-

17.05
Pue

me

bb 49. /műszaki...1.folyt./-lm

bár még csak az első lépéseket tették meg elképzeléseik megvalósítására, az új év első hónapját - mint a tanácskozáson ismertették - eredményesen zárták. a tervezettnél több szöveget adtak, egy százalékkal túlteljesítették a tavalyinál magasabb termelékenységi területeket és jelentősen csökkentették a pótműszakok számát is./mti/

bb 50. pest megyében 265 új tanácstagot választanak

vid gö-lm fm

1965. február 8.

pest megyében február 28-án választják meg az új tanácstagokat. ezen a napon mintegy 50 000 választópolgár 265 tagot választ a megyei, járási, városi és községi tanácsokba. a választási szervek már megalakultak és mintegy kétezeren tevékenykednek a szavazás előkészítésében. a héttagú megyei választási elnökség hétfőn esküt tett a megyei tanács épületében./mti/

bb 51. mindkettő szabálytalankodtak - halálos közlekedési baleset

i bc/tm-lm sr

1965. február 8.

vida józsef főszakács figyelmetlenül és szabálytalanul kanyarodott a 16. kerületi szabadság ut és pirosrózsa utca kereszteződésénél a hűvös sorompónál autójával és összeütközött egy motorkerékpárral. a motoros szintén figyelmetlen volt, a megengedettnél gyorsabban hajtott, s nem a megfelelő oldalon akart elhaladni a kanyarodni készülő gépjármű mellett. a vigyázatlan motoros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházbaszállítás közben meghalt.

a központi kerületi bíróság vida józsefet - figyelembe véve családi körülményeit, valamint azt, hogy a sértett legalább olyan mértékben volt hibás - egyévi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

16.44/a

17. Pene

- 30 -

Me

bb 52. afrikai gyűjtőutra utazott dr. szunyoghy jános

i ie szb ká

1965. február 8.

egy esztendő tanzániai gyűjtőutra utazott dr. szunyoghy jános, a természettudományi múzeum osztályvezető helyettese. a tanzániában élő, magyar származású dr. nagy andrás hívta meg, akivel 4 évvel ezelőtt, egy kelet-afrikában járt expedíció tagjaként találkozott. nagy, aki maga is kiváló vadász s egyben egy vadászati vállalat tulajdonosa, akkor közölte, hogy hosszabb időre meghív egy magyar kutatót, s gondoskodik gyűjtőútjának anyagi és technikai feltételeiről.

dr. szunyoghy jános elsősorban a múzeum tudományos jellegű gyűjteményeit akarja bővíteni, s zsákmanóterve a rovaroktól az emlősökig kiterjed minden jellegzetes kelet-afrikai állatfajra. ezenkívül van egy aktuális feladata: megszerezni a természettudományi múzeum készülő afrika-kiállításának még hiányzó anyagát. ebből a célból néhány antilop-félét és apróbb emlőst, valamint dekoratív madarakat és hüllőket szándékozik ejteni és hazahozni.

a szakmai körök igen sokat várnak ettől az expedíciótól. a várakozást indokolja, hogy ez lesz az első alkalom, amikor egy teljes éven át, tehát az esős évszakban is gyűjtenek a természettudományi múzeum részére kelet-afrikában. így valószínű, hogy a múzeum sok olyan kisebb állatfajjal és változattal is gyarapodik majd, amilyeneket magyar kutatók eddig még egyáltalán nem találkoztak. /mti/

bb 53. közlekedési balesetek

i fe/sk-lm zs

1965. február 8.

a 6. kerületben a lenin köruton schneider istvánné, 75 éves nyugdíjas lelépett egy mozgó 6-os villamosról és a kocsi alá került. a mentők életveszélyes állapotban szállították a kórházba, ahol sérüléseibe belehalt.

/ folyt.köv./

17.15/a

- 31 -

Me

bb. 53./- közlekedési.....folyt./-lm

a mártírok utja 81. szám előtt szakács jános, 52 éves gépkocsivezető, nem adta meg az elsőbbséget a gyalogjárda és a villamos-járdaszívet között és személygépkocsijával elütötte végül baláznét, 47 éves raktárost. az asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 13. kerületben a thälmann ut és a béke ut kereszteződésénél faházi éva, 25 éves gép- és gyorsírónő, kiesett egy 4-es autóbusból. a balesetet az okozta, hogy az autóbusz vezetője, moór lajos, 37 éves budapesti lakos a megállóból nyitott ajtóval indult. faházi éva súlyosan megsérült, kórházba szállították.

a 10. kerületben a salgótarjáni uton macsus rezső, 41 éves budapesti lakos kiesett a 37-es villamos nyitott ajtaján és súlyosan megsérült./mti/

bb 54. fényérzékeny anyag és folyékony vegyszer nélkül dolgozik az új lengyel másológép - a budapesten bemutatott első példányt a széchenyi könyvtár kapja

t sl/sk szb vg

1965. február 8.

a budapesti lengyel kereskedelmi kirendeltség hétfőn délután bemutatta az újságíróknak a pylorys nevű másolóberendezést, a lengyel ipar érdekes új termékét. a géphez sem fényérzékeny negatívanyag, sem folyékony előhívó vegyszer nem kell. bármilyen írásos szöveget, vagy képet 2-2.5 perc alatt átmásol papírra, fára, műanyagra, alumíniumfóliára vagy egyéb anyagra. ugyanennyi idő alatt matricát is lehet rajta készíteni, amely alkalmas az írás vagy rajz sokszorosítására.

a gép legfontosabb alkatrésze egy szelénlemez, továbbá egy kevés festett porszemcse, amely másolásakor pozitív elektromos töltést kap, a rajz körvonalainak megfelelően rátapad a negatívra és létrehozza a másolatot. a szelénlemezt a garancia szerint legfeljebb 2 000 másolás után kell cserélni, valóságos élettartama azonban a tapasztalatok szerint ennek háromszorosa.

/folyt.köv./

17.45/a 17. 57 ✓

- 32 -

Mo

bb 54. /fényérzékeny... 1. folyt./- szb

e. mordzinski, a lengyel varimex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója elmondotta, hogy a gép világszerte nagy fel-tűnést keltett, s máris nagyobb tételt rendelt belőle a szov-jetunió, csehszlovákia és az ndk. bármely tervezőintézet, üzem, irattár, könyvtár és egyéb intézmény igen nagy hasznát veszi, mert segítségével rendkívül gyorsan másolatokat készíthetnek tervrajzokról, képekről, vagy írásos anyagokról. heimer jeno, a műszer- és irodagépértékesítő vállalat igazgatója nagy elis-meréssel szökt az új berendezésről, s utalt arra, hogy hasonló gépet eddig kizárólag nyugati országokból tudunk importálni. bizonyosra vehető, hogy rövid időn belül rendelünk a korsze-rű berendezésből a lengyel népköztársaságtól. a most bemutat-tott első példányt máris megvevők és a széchenyi könyvtárban szerelik fel. /mti/

bb 55. minden megyébe baráti küldöttségek jönnek a felszaba-dulási ünnepekre - magyarországon megrendezik az ukrán kul-tura napjait, azerbajdzsánban a magyar kultúra napjait

t ms/hné szb zs

1965. február 8.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége hétfőn rónai sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a tár-saság elnökének elnöklésével ülést tartott, s kristóf istván fő-titkár beszámolója alapján megtárgyalta az mszbt elmúlt évi munkáját és idej feladatait.

kristóf istván elmondta, hogy a szovjet-magyar baráti tár-sasággal kötött együttműködési egyezmény alapján az mszbt az elmúlt évben is sikeresen tevékenykedett a két nép barátságának elmélyítéséért. megemlékezett a két baráti társaság között le-bonyolított küldöttségcserékről, a nagyszerű belorusz-napok-ról, valamint a jelentős kulturális évfordulók alkalmával kifej-tett kölcsönös ismeretterjesztő tevékenységről. az elmúlt évben tovább fejlődtek a magyar és szovjet emberek személyes kapcsola-tai, amit az is elősegített, hogy a hazánkba érkező turistacso-portok számára az mszbt több mint 400 baráti találkozót rende-zett.

a magyar-szovjet barti társaság idej tevékenységének köz-pontjában felszabadulásunk 20. évfordulójának méltó megünneplé-se áll - mondotta. az évforduló megyei ünnepeire az mszbt a többi társadalmi és tömegszervezetekkel közösen megynként há-rom-négytagu küldöttségeket hív meg, olyan szovjet embereket, akik annakidején részt vettek a felszabadító harcokban, vagy akik hozzátartozói népünk szabadságáért áldozták életüket és magyar földben nyugszanak. /folyt.köv./

17.55/a 18.05

- 33 -

Pue

Me

bb 55. /minden megyében... 1. folyt./- szb

a vendégek felkeresik az egykori harcok színhelyeit és megismerkednek a hazánk életében végbement fejlődéssel is.

a szovjet-magyar baráti társasággal megkötött együttműködési egyezmény alapján a két társaság hat-hat alkalommal küld egymáshoz delegációt. az április 4-i és november 7-i küldöttség-cserén kívül az msztb küldöttei részt vesznek a szovjet-magyar baráti társaság márciusban sorra kerülő 2. összszövetségi konferenciáján. szovjet küldöttség jön szeptemberben az ukrán kulturális napok-ra, s magyar delegáció utazik azerbajdzsánba az ottani magyar kultúra napjaira.

az idén megemlékeznek hazánkban Lomonoszov halálának 200. csajkovszkij születésének 125. és cereteli gruz költő születésének 125. évfordulójáról. a szovjetunióban józsef attila születésének 60., weiner leó születésének 80., kölcsy ferenc születésének 175., karikás frigyos születésének 70., szamuely tibor születésének 75., bartók béla halálának 20. és semmelweis ignác halálának 100. évfordulója alkalmából lesznek emlékünnepek, kiállítások, előadások.

a beszámolót számos felszólalás követte.

az elnökség a beszámolót és az idei munkatervet elfogadta. az ülés római sándor zárószavával ért véget. /mti/

bb 57. magyar-osztrák autóbuszforgalmi tárgyalások kezdődnek

k tr szb fm

1965. február 8.

hétfőn budapestre érkezett dr. robert newald, az osztrák közlekedésügyi minisztérium osztályvezetője által vezetett küldöttség, hogy tárgyalásokat folytasson budapesten rendszeres magyar-osztrák turisztikai autóbuszforgalom létesítéséről. a keleti pályaudvaron kuzsel dezső, a kpm főosztályvezetője, a magyar küldöttség vezetője és surányi lászló, a külügyminisztérium főosztályvezetőhelyettese üdvözölte az osztrák küldöttséget. /mti/

18.07/a

- 34 -

Mag

bb 56. átmeneti enyhülés országos havazással, viharos széllel, hófúvásokkal - ismét erősödik a hideg - továbbra is hózáporos szeles idő, hófúvás

i cs/sk-lm ká

1965. február 8.

az óriás nyugat-európai anticiklon peremén - messze északnak kerülve - kis peremciklon vonult át a kontinens északi és középső tájai felett, amely a hosszabb idő óta egymást követő hideghullámok sorába ékelődve óceáni levegőt, s vele átmeneti enyhülést, kiterjedt havazást hozott nagy területekre. hazánkba észak-keleten tört be az új hullám a hétfőre virradó éjszaka, s reggelig az egész országon átcsapott, majd a nyomában általános havazás kezdődött. a reggel 7 órakor mért adatok szerint a lehullott hó csapadék-értéke csupán a bakony és a mátra vidékén érte el az 5-7 millimétert. a legújabb hóréteg vastagsága országszerte az 1-2 centimétertől 7-8 centiméterig terjed, a dunántul észak-nyugati tájain pedig 10-12 centiméterig. a magasabb hegyek hóbundája 10-15 centiméterrel vastagodott. hétfőn hajnalban észak-nyugaton mínusz 6, mínusz 9, észak-keleten mínusz 10-13 fokos fagyok voltak. mátészalkáról mínusz 15 fokot jelentettek.

az erős északnyugati-északi széllel érkezett óceáni levegő felszaggatta a kárpát-medencében legutóbb kialakult hideg légpárnát, - s észak-nyugatról délkeletnek haladva - elég gyors felmelegedést indított el. az északnyugati megyékben hétfőn délelőtt már mínusz 2, plusz 2 fokot, ugyanakkor a keleti országrészekeken még délben is mínusz 6, mínusz 8 fokot mutattak a hőmérők. a hétfői maximumok a tiszántulon mínusz 3, mínusz 6, másutt általában mínusz 2, plusz 2 fok között alakultak ki. a napi középhőmérséklet az 1964/65 -ös télben vasárnap mutatta a legnagyobb eltérést a normálszinthez képest, s ezt is negatív irányban: a „meleghiány”, 6,2 fokos volt. a hétfői középhőmérséklet már csak 1-2 fokkal maradt el a normáktól.

miután a kis peremciklon melegfrontja átvonult az országon, a hóesés általában megszűnt, már csak egyes vidékekről jeleztek a megfigyelők hózáporokat. napközben a szél helyenkint viharossá erősödött, budapesten a déli órákban 80 kilométeres óránkénti sebességű szélleökéseket, kecskemét vidékén pedig 94 kilométeres „rohamokat”, is mértek. hófúvást főleg a dunántulról jelentettek a megfigyelő állomások.

/folyt. köv./
18.10/a

18. us
Pine

- 35 -

Mag

bb 56. /álméleti...1.folyt./-lm

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályának tájékoztatása szerint a kis ciklon meleg- és hidegfront-jának átvonulása után ismét folytatódik az anticiklon hajtotta hideghullámok beáramlása. a várható derült éjszaka, a friss hóréteg, valamint az utánpótlásként érkező hideg levegő egyaránt újabb lehülést jelez. a kedd reggeli minimumok országosan mínusz 5- mínusz 10 fok között alakulnak ki, a széltől védett helyeken ismét mínusz 15 fok körül lesz a hőmérséklet. kedden felhőátvonulásokra, helyenkint hózáporokra, meg-megélénkülő, időnkint viharos erejű szélre kell számítanunk. a keddi maximumok előreláthatólag csak mínusz 2, mínusz 6 fokig emelkednek. /mti/

bb 58. nagy érdeklődéssel, jelentős forgalommal kezdődött a téli vásár

i kf-lm la

1965. február 8.

hatszázmilliós készlettel, több ezer, 30-40 százalékkal mérsékelt, árucikkkel, s igazi téli időjárással kezdődött hétfőn a kéthetes téli vásár. az üzletek, az áruházak az eddigi tapasztalatok alapján készültek fel a vásár zavartalan lebonyolítására, s nem hiába. az első jelentések szerint a vásár nyitánya - talán éppen a szigorubb időjárás miatt - még a vártnál is jobban sikerült.

a corvin áruházban például még az öt pótépítész és csomagoló is kevésnek bizonyult, délelőtt újabb hárommal erősítették meg a legforgalmasabb osztályokat. kiegészítőként még az adminisztratív dolgozókat és az áruátvevőket is munkába állították. hosszú sor állt a női konfekció osztályon, ahol a tavalyi vásárhoz képest több volt a vevő, s délutánig mintegy félmillió forintos forgalmat bonyolítottak le. az osztály slágere a női bukta kosztüm volt. mintegy 450 bakfis kabát és ruha, 240 fiú- és lányka kabát fogyott el a vásár első óráiban.

a lottó áruház saját készletéhez még mintegy 8-10 millió forint értékű kedvezményes cikket szerzett be, s így bő választékkal várta a vevőket. az év végi csúcsgöröggyel vetekedő első vásári napon itt is a női konfekció osztályt látogatták a legtöbben, s rövid idő alatt több száz kabát, ruha és pongyola fogyott. erős forgalmat bonyolított le a férfi konfekció és a kötöttáru osztály is.

/folyt. köv./

18.40/a

- 36 -

KE
19 Pen

bb 58. /nagy érdeklődéssel...1.folyt./-lm

a divatcsarnok dolgozóit az elmúlt hetekben elszokták attól, hogy a közönség várja a kapunyitást. hétfőn reggel egész tömeg állt az áruház előterénél, s a vevők első utja a 4. emeletre, a női konfekció osztályra vezetett. hosszú idő óta nem adtak el annyi női kabátot, mint a téli vásár első napján. jóllehet a legtöbb cikk ára 30-40 százalékkal olcsóbb lett, az osztály bevételére a szokásos hétköznapi forgalom háromszorosát tette ki. a sok érdeklődő ellenére zavartalan volt a kiszolgálás. minden állványon feltüntették a ruhák, a kabátok méretét, a kedvezmény mértékét. így a vevők maguk próbálgatták a kiszemelt holmikat, s az eladókra csak a blokkolás hárult. a cipőosztályon a vártnál nagyobb érdeklődés mutatkozott a drágább, 400-500 forintos, női bundacipők iránt. még az apróbb, olcsóbb holmikat kínáló divatosztály is mintegy 50 000 forintnyi forgalmat bonyolított le néhány óra alatt. s ami eddig hiába volt szem előtt, a varrások nylon harisnyából is ezer pár kelt el a divatcsarnokban. /mti/

bb 60. előadás a lengyel zenei életéről

t áe/lk szb fm

1965. február 9.

a lengyel kultúra budapesti helyiségében hétfőn várnai péter zeneesztéta előadást tartott a lengyel zenei élet fejlődésének legújabb eredményeiről, irányzatairól és legjelentősebb alkotóművészeiről. az érdeklődéssel fogadott előadást zenei illusztráció kísérte. /mti/

bb 61. mai szovjet líra - irodalmi est az egyetemi színpadon

t áe/lk szb fm

1965. február 9.

az egyetemi színpad „mai világirodalom” című előadás-sorozatában hétfőn a legújabb szovjet líra alkotóit és legjelentősebb alkotásait mutatták be a közönségnek. az irodalmi esten jettusenko, vinokurov, voznyeszenszkij, rozsgyesztvenszkij, cvetajeva és más neves költők műveiből adtak izgalmas budapesti előadóművészek. az előadáson rab zsuzsa műfordító méltatta a szovjet líra legújabb irányzatait és legjelentősebbjeit. /mti/

19.25/a

- 37 -

KE Pen

bb 62. a Lottó rendkívüli tárggyeremény sorsolása

1 kf/kf szb la

1965. február 8.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn tartotta a Lottó rendkívüli tárggyeremény húzását, amelyen az első játéknét szelvényei vettek részt. közöttük kerek ezer nyereményt sorsoltak ki.

a húzás már délelőtti kezdődött az erkel színházban. délutánig 900 kétezer forintos és 60 tízezer forintos vásárlási utalványt sorsoltak ki.

a hátralévő negyven naggyereményt - köztük az azonnal beköltözhető, teljesen berendezett kétszobás öröklakást - késő este vidám műsor közben sorsolták ki. ezért a nyerő szelvények számairól készített kis-gyorslistát kedden adja ki a sportfogadási és Lottó igazgatóság. /mti/

bb 63. kétezernégyszázharminc alkalmi hómunkás, 104 gép takarította, szórta hétfőn a budapesti főutonalakat - különösen a budai hegyvidéken és a külső kerületekben késtek sokat az autóbuszok

ö nbj/hné szb la

1965. február 8.

hétfőn a kora reggeli órákban 92 hótakarító gép indult a budapesti utak takarítására, ebből 35-40 szórta szózott homokkal az utakat. ez a mintegy 1800 kilométer hosszú főutonal-hálózat szórására kevésnek bizonyult, emiatt a sikos utakon csuszta a járművek, az autóbuszok. a fővárosi köztisztasági hivatal nagyobb számban kézi munkaerőt sem tudott a szórási munkára állítani, mert reggel 6 órakor mindössze 61 alkalmi hómunkás jelentkezett. a délelőtti órákban még tovább rosszabbodott a helyzet, mert a budai hegyvidéken az egyszer-kétszer már felszórt utakra szinte folyamatosan hordta a havat a szél. a fővárosi köztisztasági hivatal az 56-os, 57-es és a 63-as autóbuszvonalak szórására hat nagy szórókocsit irányított, s még így is sikos volt az uttest, mert a szózott homokra állandóan újabb hóréteg rakódott. az uttesteken a járművek tömörítették a havat, és jó néhány helyen jégbordák keletkeztek. ekkor azonban már valamivel nagyobb erővel indult meg a szórás, mert délelőtti 10 órakor 595, délután 2 órakor pedig újabb 1774 alkalmi hómunkás jelentkezett, bár a hivatal akár hateret is felvett volna. /folyt.köv./

19.38/a

- 38 -

10/19 19.00

bb 63. /kétezernégyszázharminc... 1. folyt./-szb

hétfőn egész nap 104 gép dolgozott a hótakarításon. estétől 50 tefu-kocsit is beállítottak a szórásra. erre annál is inkább szükség mutatkozott, mert a belső városnegyedekben napal megolvadt hó estére megfagyott, s néhol szinte jégpáncél borította az uttestet.

a sikos utakon hétfőn délelőtti és estefelé csak nagyon óvatosan vezethettek a gépkocsivezetők. a fővárosi autóbuszüzem ellenőrei is járták az autóbuszvonalakat, s újból és újból figyelmeztették a gépkocsivezetőket a biztonságos közlekedésre. különösen a külső városnegyedekben, továbbá a budai hegyvidéken késtek sokat az autóbuszok. s bár a gépkocsivezetők valóban óvatosan vezettek, még így is a szokottnál lényegesen több kocsi „koccant össze”, és sérült meg kisebb mértékben.

a hétfő reggeli havazás a villamosforgalomban viszonylag nem okozott komolyabb zavarokat. időben takarították, sózták a váltókat. a délutáni órákban azonban elromlott a döbrentei téri áramátalakító, s emiatt a rákóczi uton, illetve budán leálltak a kocsik. a 44-es, a 60-as, a 19-es, a 68-as, a 18-as jelzésű villamosok 16 óra 20 perctől 16 óra 54 percig nem közlekedtek. a fővárosi villamosvasut a késő esti órákban is nagyobb erőket mozgósított a váltók takarítására.

a havazást kísérő erős, az ország több részén viharos erejű szél néhány helyen torlaszokat emelt az országutakon. a kpm utügyi osztályának hétfő esti tájékoztatása szerint három főközlekedési uton van hóakadály, mégpedig a 33-as jelzésű uton tiszafürednél, a 74-es uton nemesvámos és tótvázsony között, a 845-ös uton kőszeg és peresznye között. veszprém megyében 15 összekötő ut járhatatlan. járhatatlan néhány összekötő ut pest megyében, fejér megyében, komárom megyében és vas megyében is. a hótakarító gépek dolgoznak a torlaszok át-törésén. hétfőn az esti órákban is, különösen a dunántulon, s elsősorban veszprém megyében, erős volt a szél, úgy hogy az utviszonyok szinte óráról-óra változnak. a kpm utügyi osztálya figyelmeztette a gépkocsivezetőket, hogy indulásuk előtt tájékozódjanak az utviszonyokról, mert könnyen kellemetlen meglepetés érheti őket az országutakon. /mti/

19.45/a

- 39 -

10/19 19.00

bb 64. időjárásjelentés

mné-lm la

1965. február 8.

a meteorológiai intézet jelenti február 8-án,
hétfőn este 19 órakor:

erősen szeles idő

várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások,
helyenkint hózáporokkal. élénk, időnként viharos északi,
észak-keleti szél. hófúvások.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden
minusz 2-minusz 6 fok között. /mti/

bb 59. a nadtörténelmi intézet és muzeum levéltára

mné szb zs

1965. február 8.

értesíti a kutatókat és az ügyfeleket, hogy tatarozás miatt
a kutatás és ügyfélfogadás február végéig szünetel. /mti/

20.15/a

- 40 -

W lo. 25. Cse!

bb. 65. fogadás a koreai nagykövetségen

t/fe/mné/a/la

1965. január 8.

Szon csan rjom, a koreai népi demokratikus köztársaság
budapesti nagykövete hétfőn este fogadást adott a koreai
néphadsereg megalakulásának 17. évfordulója alkalmából.
A fogadáson megjelent kiss károly, az elnöki tanács titkára,
gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályá-
nak helyettes vezetője, kaszás ferenc, vezérőrnagy, honvédel-
mi miniszterhelyettes, marjai józsef, a külügyminisztérium
csoportfőnöke, továbbá a honvédelmi minisztérium és a kül-
ügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. A fogadá-
son megjelent a budapesti diplomáciai képviselők több ve-
zetője és tagja. A jelenlévők nagy tetszéssel fogadták az
"Áruló-e?" című koreai játékfilmet. /mti/

- v é g e -

21.45/a

- 41 -

W

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. február 9.

bb 1. főpróba a nemzeti-, a madác- és a madách kamaraszínházban - a szerzők: garcia lorca, németn lászló és illés endre

i s/hné szb fm

1965. február 9.

a hétfői bemutatók utolsó főpróbáit tartják a nemzeti, a madác- és a madách kamaraszínházban. a nagyszínház utcai épületben illés endre: az idegen című színművének február 12-én, pénteki premierjére készülnek. az előadáson három fiatal művész mutatkozik be: tatár eszter, a darab rendezője és a két főszereplő, gelley kornél és timár éva. a történet főhőse soltész tamás mérnök, akit felkeres évfolyamtársa, s arra kéri, tüntesse el az egyik bazaltbánya drótkötélpályájáról adott szakértői véleményét, - s ebből származnak a további bonyodalmak. soltész tamás mérnököt gelley kornél, évát, a feleségét timár éva, kerner zoltán mérnököt pedig agárdi gábor alakítja. a díszleteket bakó józsef, a jelmezeket pedig laczkovich piroska tervezte.

a madác- színházban - vámos lászló rendező vezetésével - federico garcia lorca: yerma című háromfelvonásos színművét próbálják. a címszerepet psota irén alakítja. a többi főszerepben kiss manyit, békés italát, avar istvánt és lőte attilát láthatjuk. lorca darabját németn lászló fordította. a díszleteket siki emil, a jelmezeket köpeczi boócz istván tervezte. a kísérőzene petrovics emil munkája. a „yermát”, ugyancsak pénteken este tüzi műsorára a madách színház.

a madách kamaraszínházban február 13-án, szombaton este mutatják be németn lászló: mathiász-panzió című társadalmi drámáját. a darab főszerepét tolnay klári játssza. a többi szerepben vass évát, domján editet, bessenyei ferencet, mensáros lászlót, cs. németh lajost és zenthe ferencet láthatjuk. a darabot ádám ottó rendezte. a díszleteket köpeczi boócz istván, a jelmezeket pedig mialkovszki erzsébet tervezte. /mti/

--

KE